

Petsto žena godišnje umre od raka grlića materice

Od gripa je za manje od pola godine umrlo 80 ljudi i ta tema je svakog dana dobijala maksimalnu pažnju medija. Iako za to isto vreme od raka grlića materice umre oko 250 žena, na stranicama novina i u TV emisijama ovaj veliki medicinski i socijalni problem jedva izbori malo mesta u nedelji koja se u celom svetu posvećuje borbi protiv raka grlića materice.

Srbija je na prvom mestu u Evropi po broju žena obolelih od ove vrste karcinoma sa oko 1.500 novootkrivenih slučajeva godišnje. Nažalost, oko 500 žena svake godine u Srbiji umre od ove bolesti. Iza njih ostaju porodice i nezbrinuta deca, a najapsurdnije od svega je da je to jedini stoprocentno izlečiv rak kada se otkrije na vreme, redovnim ginekološkim pregledima i jednostavnim, Papanikolau testom.

Po četvrti put, Srbija se pridružila nedelji obeležavanja dana borbe protiv opake bolesti. Član Nacionalne komisije za borbu protiv karcinoma grlića materice dr Nevenka Pavlović, epidemiolog Instituta za javno zdravlje Beograda, za „Politiku“ kaže kako je ovaj rak jedan od najčešćih malignih tumora u Srbiji. Po učestalosti u obolevanju nalazi se na trećem mestu, iza karcinoma dojke i malignih tumora debelog creva i rektuma.

– U proteklih deset godina na području Beograda registrovano je oko 4000 žena obolelih od raka grlića materice, a od ove bolesti svake godine samo u Beogradu umre oko 100 žena. Najveći broj obolelih je starosti od 40 do 59 godina. Veliki broj žena prvi put se javi ginekologu kada je bolest već uzela maha i kada je lečenje teško i neizvesno. Većina ovih slučajeva mogla se sprečiti da je bolest otkrivena na vreme i da se blagovremeno pristupilo lečenju. Nažalost, naše žene nemaju naviku da odlaze kod ginekologa i skupo plaćamo cenu toga – kaže doktorka Pavlović.

Sve države u Evropi, osim Srbije i Albanije, praktično su iskorenile ovu vrstu raka, kao jedinog stoprocentno izlečivog. Nažalost, među čituljama mladih žena najviše je onih koje su umrle upravo od ovog tumora. Ali, ovo kao da je još jedna nezamisliva tabu tema, o kojoj se ne govori dovoljno, a mlade žene umiru. Problem je još više besmislen kada se zna da ovoj vrsti raka treba minimalno od tri do pet godina da se razvije, a opet, iako nije „galopirajući“, od njega u Srbiji umire 500 žena godišnje.

Ginekolog i onkolog, profesorka Vesna Kesić, koja radi u Institutu za ginekologiju Kliničkog centra Srbije u Višegradskoj ulici, koja je koordinator Nacionalnog

programa za skrining raka grlića materice, podseća da je on u Srbiji sačinjen. Dok dr Nevenka Pavlović kaže kako se u Beogradu polovina od pozvanih žena javila na preglede u domove zdravlja, profesorka Kesić ističe da je u Srbiji slika drugačija:

– Program nije zaživeo na celovit i organizovan način, uprkos svim detaljnim preporukama iz nadležne institucije. Još na lične adrese žena ne stižu pozivi na pregled, kako je bilo planirano, već je dato oportuno pravo da žena to uradi po svojoj volji. Naravno, svaki će ginekolog uraditi i Papanikolau test i kolposkopski pregled, ali je suština da se to radi temeljno, organizovano sa jasnim ciljem ranog otkrivanja – kaže za „Politiku” profesorka Kesić.

Ginekolozi podsećaju da je najvažniji faktor rizika za nastanak ove maligne bolesti infekcija humanim papiloma virusom (HPV), koji se prenosi seksualnim kontaktom. Značajni su i drugi faktori– pušenje i oslabljen imuni sistem. Na sreću, imuni sistem većine ljudi izbori se protiv HPV infekcije u roku od 24 meseca i od 10.000 inficiranih osoba moć 15 oboleti. Problem postoji kod žena koje žive pod produženim stresom, loše se hrane, onih kod kojih su godine teškog života imigracija oslabile imunitet, jer njihov organizam ne može da se izbori sa infekcijom.

O. Popović